

Pradžia>Nagrinėjimas teisme>Civilinės bylos>Teismo sprendimų pripažinimas ir vykdymas>Kaip užtikrinti teismo sprendimo vykdymą? Kaip užtikrinti teismo sprendimo vykdymą?

Austrija

1 Kas yra teismo sprendimų vykdymas civilinėse ir komercinėse bylose?

Vykdytas (Austrijoje dar vadinamas „priverstiniu vykdymu“) atliekamas tada, kai vykdytiniams reikalavimams ir prašymams užtikrinti yra panaudojama valstybės valdžia.

Vykdyto kodekse numatytas įvairių rūšių vykdymas:

vykdymas siekiant išieškoti pinigų sumas;

vykdymas siekiant užtikrinti, kad būtų imtasi veiksmų ar susilaikyta nuo jų.

Vykdytas siekiant išieškoti pinigų sumas

Jei vykdytas atliekamas siekiant išieškoti pinigų sumas, kreditoriaus vykdyto prašyme būtina nurodyti areštuotiną turtą (vykdyto priemonės pasirinkimas), šiuo atveju jis gali pasirinkti, ar nukreipti vykdymą į kilnojamuosius daiktus, gautinas sumas, visų pirma darbo užmokesį, ar taikyti priverstinį nekilnojamojo turto pardavimą aukcione.

Vykdytas siekiant užtikrinti, kad būtų atlikti veiksmai ar susilaikyta nuo jų:

jei vykdytas atliekamas siekiant, kad būtų atlikti veiksmai arba susilaikyta nuo jų, kreditorius turi prašyti taikyti Vykdyto kodekse nurodytas vykdyto priemonės reikalavimus įvykdyti.

Jei vykdytas taikomos laikinosios apsaugos priemonės, vykdyto byla nagrinėjančio teismo prašymu taikoma bauda, jeigu vykdytas leidžiamas. Jei padaromas dar vienas pažeidimas, vykdyto byla nagrinėjantis teismas paprašytas turėtų paskirti dar vieną baudą ar ne ilgesnę nei vienu metų laisvės atėmimo bausmę.

Siekiant įvykdyti veiksmą, kurį gali atlikti trečiasis asmuo, prašymą pateikusiam kreditoriui teismo prašymu leidžiama atlikti veiksmą jį privalančios atlikti šalies lėšomis.

Reikalavimas atlikti veiksmą, kurio negali atlikti trečiasis asmuo ir kurio vykdytas kartu priklauso nuo jį privalančios atlikti šalies valios, įvykdomas teismo prašymu paskiriant baudą ar ne ilgesnę kaip 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmę veiksmą privalančiai atlikti šaliai.

2 Kokia institucija ar institucijos įgaliotos vykdyti šiuos sprendimus?

Dažniausiai leidimą pradėti vykdymą suteikia atitinkamas apylinkės teismas (vok. *Bezirksgericht*).

Kompetentingas teismas:

išieškojimas iš kilnojamojo turto ir gautinų sumų:

jei išieškoma iš gautinų sumų, už tai atsako bendrą jurisdikciją skolininkui (jo gyvenamajai vietai) turintis teismas; jei išieškoma iš kilnojamojo turto, jurisdikcija priklauso nuo to, kur vykdyto pradžioje yra kilnojamieji daiktai.

Priverstinis nekilnojamojo turto pardavimas aukcione:

jei išieškoma iš nekilnojamojo turto (įregistruoto žemės registre), jurisdikciją turi žemės registro teismas (vok. *Grundbuchgericht*).

Leidus atlikti vykdymą, procesas turėtų būti *ex officio*. Vykdyto procesą organizuoja teisėjas (priverstinis nekilnojamojo turto pardavimas) arba teismo pareigūnas (išieškojimas iš nekilnojamojo turto arba iš gautinų sumų). Teismo pareigūnas yra specialiai apmokytas teismo darbuotojas.

Baigiamuosius veiksmus nustato antstoliai, kurie Austrijoje yra teismo darbuotojai, kurie nėra savarankiškai dirbantys asmenys ar prašymą pateikusio kreditoriaus atstovai ar įgaliotiniai. Paprastai jie veikia vieni, kol galutinai patvirtinama, ar vykdytas atliktas sėkmingai, ar ne.

Kreditorius turi būti prašoma pateikti prašymus tik tada, jei teismas ar antstolis negali tęsti proceso be jų arba jei byloje patiriama išlaidų. Tačiau kreditorius savo prašyme gali pateikti papildomą informaciją: pavyzdžiui, jei išieškoma iš darbo užmokesčio, jis gali atsisakyti darbdavio pareiškimo dėl to, ar darbo užmokesčio yra mokamas ir koks jo dydis; jei išieškoma iš kilnojamojo turto, jis gali atsisakyti priverstinio pateikimo į gyvenamąsias patalpas, padengiant spynų meistro išlaidas, jei skolininko nerandama.

3 Quali sono le condizioni per l'emissione di un titolo esecutivo o per l'esecuzione di un provvedimento giudiziario?

3.1 Procedūra

Vykdytas siekiant išieškoti pinigų sumas

Vykdyto procesas padalijamas į leidimo ir vykdyto procesą.

Kad vykdytas būtų leidžiamas, kreditorius turi pateikti prašymą, kuriame jis pasirenka pageidaujamas vykdyto priemonės. Jei kreditorius pageidauja išieškoti iš verslininko, paprastai jis nusprendžia nukreipti vykdymą į kilnojamuosius daiktus ir pateikti turto sąrašą. Taikant šią procedūrą antstolis mėgina pasiekti, kad reikalavimas būtų įvykdytas, o jei to nepavyksta padaryti, jis areštuoja rastus daiktus. Jei daiktų vertės nepakanka reikalavimui įvykdyti, antstolis turėtų paprašyti skolininko pateikti turto sąrašą, į kurį skolininkas privalo įtraukti visą savo turtą.

Jei kreditorius nori, kad reikalavimą įvykdytų varotojas, paprastai jis pasirenka išieškojimą iš kilnojamojo turto, darbo užmokesčio ir turto sąrašo pateikimą.

Kreditorius gali pasirinkti išieškojimą iš darbo užmokesčio, neatsižvelgiant į tai, ar skolininkas dirba pagal darbo sutartį ir iš ko jis gauna darbo užmokesį. Jei kreditoriui tai nėra žinoma, jam reikia sužinoti skolininko gimimo datą; tada teismas gali nustatyti mokėjimo įstaigą per Pagrindinę Austrijos socialinio draudimo įstaigą asociaciją. Pirmas žingsnis yra skolininko darbo užmokesčio areštas ir pervedimas. Jei tai pavyksta padaryti, iš nekilnojamojo turto išieškoma tik kreditoriaus prašymu. Taikant šią procedūrą, antstolis mėgina išieškoti reikalaujamą sumą; jei to nepavyksta padaryti, jis areštuoja rastus daiktus. Jei daiktų vertė nepadengia įvykdytino reikalavimo sumos, antstolis reikalauja, kad skolininkas pateiktų turto sąrašą, kuriame jis išsamiai nurodytų visą savo turtą.

Pateikdamas vykdyto prašymą kreditorius turi naudoti specialią formą (E-forma 1) arba pateikti tam tikros formos prašymą. Vykdyto prašymo nebūtina pateikti per advokatą.

3.2 Pagrindinės sąlygos

Kad vykdytas būtų atliktas, kreditorius turi turėti vykdytiną sprendimą dėl vykdomojo rašto. Be to, būtina pripažinti vykdytinumą ir tai turi padaryti vykdomąjį raštą išdavusi institucija teismo proceso metu. Kreditorius taip pat turi žinoti skolininko adresą; jam reikia nurodyti tik gimimo datą, jei jis ketina prašyti išieškojimo iš darbo užmokesčio, tačiau nežino mokėjimo įstaigos.

4 Vykdyto priemonių paskirtis ir pobūdis

4.1 Į kokį turtą gali būti nukreipiamas vykdymas?

Skolininkas atsako už prievolės visu savo turtu, jei tik jį galima areštuoti. Tačiau vykdymo procedūra taikoma tik tam turtui, kurį kreditorius nori areštuoti ir kuris dėl to yra nurodomas vykdymo prašyme. Jei vykdymas nukreipiamas į kilnojamuosius daiktus, pakanka prašyti areštuoti visus skolininko turimus daiktus; jei vykdymas nukreipiamas į gautinas sumas, kreditorius turi nurodyti skolininką trečiąjį asmenį, o išieškojimui iš darbo užmokesčio taikoma išimtis. Kreditorius gali nurodyti, kad nežino, kas yra skolininkas trečiasis asmuo. Teismas gali gauti šią informaciją iš Pagrindinės Austrijos socialinio draudimo įstaigų asociacijos, jei kreditorius nurodo skolininko gimimo datą.

Kreditorius taip pat gali naudoti tokias vykdymo priemones: gautinas sumas, išskyrus reikalavimus, nukreiptus į darbo užmokestį; skolininko akcijas ribotos atsakomybės bendrovėje; jeigu skolininkas turi nekilnojamojo turto, prašymą pateikiantis kreditorius gali reikalauti priverstinai įkeisti šį turtą, priverstinai jį administruoti ir priverstinai parduoti aukcione.

Skolininko turtas, į kurį negalima nukreipti vykdymo, išvardytas poskyryje „Vykdymo apribojimai“.

4.2 Koks yra vykdymo priemonių poveikis?

Vykdymo priemonių padariniai priklauso nuo vykdymo priemonės.

Išieškojimas iš kilnojamojo turto:

antstolis areštuoja daiktus, jei juos galima areštuoti; jie parduodami aukcione.

Išieškojimas iš gautinų sumų, visų pirma iš darbo užmokesčio:

Reikalavimui nustatoma įkeitimo teisė. Skolininkui draudžiama disponuoti reikalavimu ar atsiimti reikalaujamą sumą. Jei vykdymą įmanoma nukreipti į reikalavimą, jis perduodamas kreditoriui.

Priverstinis nekilnojamojo turto pardavimas aukcione:

nustatoma turto įkeitimo teisė. Nuo tada, kai aukciono pradžia įregistruojama žemės registre, visi teisiniai veiksmai, kurių skolininkas imasi dėl turto ir jo priklausinių ir kurie nelaikomi įprastu administravimu, negalioja nei kreditoriams, nei kainą aukcione pasiūliusiam dalyviui. Jei skolininkas parduoda turtą, aukcione, kurį leista surengti, turto pardavimas toliau tęsiasi jo pirkėjo atžvilgiu.

Jei asmuo, kuriam nustatyta prievolė, nuslepia, realizuoja, parduoda arba sugadina savo turto dalį arba suranda pretekstą nesamai prievolei atsirasti, pripažįsta šią prievolę arba kitaip sumažina arba neva sumažina savo turtą ir taip trukdo kreditoriui įvykdyti savo reikalavimą arba sumažina per vykdymą arba nagrinėjant vykdymo bylą atgautiną sumą, jam yra numatyti baudžiamieji padariniai. Be to, asmuo, kuriam nustatyta prievolė, gali būti nubaustas, jei jis sunaikina, sugadina, padaro nenaudojamą arba visiškai ar iš dalies atskiria kitą daiktą nuo daikto, kuris buvo oficialiai areštuotas arba paimtas.

4.3 Koks yra tokių priemonių galiojimo terminas?

Vykdymas turi būti tęsiamas tol, kol sėkmingai užbaigiamas ar nutraukiamas, pavyzdžiui, todėl, kad nagrinėjant vykdymo bylą skolininkas sumokėjo skolą kreditoriui. Išimtinėmis aplinkybėmis vykdymą galima sustabdyti anksčiau, pavyzdžiui, jei kreditorius siekia išieškojimo iš darbo užmokesčio, o skolininkas pereina į kitą darbą.

Vykdymo kodekse taip pat leidžiama atidėti vykdymo procesą. Visų pirma taip gali nutikti tuo atveju, jei pareiškiamas ieškinyš dėl vykdomojo dokumento negaliojimo, jei prašoma nutraukti vykdymą, jei teisme pareiškiamas priešinis ieškinyš (žr. 4 punktą), jei ginčijamas teismo priimto sprendimo vykdymas, jei dėl vykdymo veiksmo paduodamas skundas arba jei siekiama, kad būtų atšauktas arba pataisytas teisiškai vykdytinas vykdymo pareiškimas.

5 Ar yra galimybė apskūsti sprendimą dėl tokios priemonės skyrimo?

Suteikiama teisė apskūsti vykdymo leidimą (Austrijoje jis vadinamas vykdymo leidimu). Apeliacinis skundas turi būti paduodamas apeliaciniam teismui (aukštesniajam apygardos teismui), tačiau jis paduodamas per pirmosios instancijos teismą (apylinkės teismą). Apeliacinį skundą reikia pateikti per 14 dienų. Paprastai reikalaujama, kad asmeniui atstovautų advokatas. Apeliacinis procesas yra tik rašytinis ir jo metu taikomas novacijos draudimas.

Aplinkybe, kad per tą laiką skolininkas įvykdė išieškotiną reikalavimą, galima remtis pateikiant prieštaravimą arba ieškinį dėl prieštaravimo vykdymui (bet ne apeliaciniame skunde dėl vykdymo leidimo). Skundas pateikiamas per vykdymą leidusį teismą. Skundas gali būti pateiktas kartu su prašymu atidėti vykdymą. Jei reikalavimas yra vykdomas priverstinai, vykdymą reikėtų nutraukti *ex officio*.

Jeigu vykdymą buvo leista atlikti supaprastinto leidimo tvarka, tai buvo padaryta remiantis vien prašymą pateikusios šalies nurodytais duomenimis. Šiuo atveju skolininkas, paduodamas apeliacinį skundą, gali įrodyti, kad nėra vykdomojo dokumento, kuris taikomas vykdymui, įskaitant vykdytinumo patvirtinimą, ar kad vykdomasis dokumentas neatitinka vykdymo prašyme pateiktos informacijos. Apeliacinis skundas paduodamas per teismą, patvirtinusį vykdymą pirmąja instancija. Jei paduodamas apeliacinis skundas, teismas tikrina, ar yra vykdomasis dokumentas, taikomas įvykdytinam reikalavimui. Prieštaravimams pateikti nustatytas 14 dienų terminas.

6 Ar vykdymo procedūroje taikomi kokie nors apribojimai, visų pirma susiję su skolininko apsauga ir terminais?

Vykdymo apribojimai

Apskritai taikomas bendras apribojimas – vykdymas negali apimti daugiau, nei tai yra būtina vykdymo leidime nurodytam reikalavimui įvykdyti.

Teisės aktuose nustatyti tam tikri vykdymo apribojimai, taikomi asmenims ar jų asociacijoms:

iš viešojo transporto įstaigos turto, kuris yra kontroliuojamas valstybės, galima išieškoti tik taikant atitinkamas vykdymo priemones, dėl kurių sutrikdomos viešojo transporto paslaugos, ir su tuo sutinka šios įstaigos priežiūros institucija;

prieš nukreipiant vykdymą į asmenį, tarnaujantį federalinėje kariuomenėje ar federalinėje policijoje, būtina pateikti vykdymo pranešimą vyresniajam pareigūnui, kuriam šis asmuo yra pavaldus;

išieškant iš karinių pastatų, prieš atliekant vykdymą, būtina apie tai pranešti pastato valdytojui ir pasitarti su jo kariniu ataše;

vykdymo procedūra dėl asmenų, kuriems Austrijoje taikomas imunitetas pagal tarptautinę teisę, taip pat išieškojimas iš šių asmenų daiktų ir patalpų yra galimas tik jei jį vykdo Federalinė teisingumo ministerija, susitarusi su Federaline Europos, integracijos ir išorės reikalų ministerija;

išieškoti iš savivaldybės ar valstybės ar labdaros įstaigos siekiant patenkinti finansinius reikalavimus leidžiama nukreipiant išieškojimą tik į tą turtą, kuris gali būti panaudotas kreditoriaus reikalavimams patenkinti, nepaveikiant viešųjų interesų, kuriuos siekiama apsaugoti. Jei vykdymo tikslas – įvykdyti sutartini nustatytą įkeitimą, šis apribojimas netaikomas.

Be to, siekiant apsaugoti skolininką, išieškoti iš tam tikro turto neleidžiama, pavyzdžiui,

išieškant iš kilnojamojo turto, neleidžiama išieškoti iš:

daiktų, reikalingų kukliam gyvenimo būdai ar buičiai;

daiktų, kurie yra būtini siekiant mokytis profesijos ir profesinei praktikai, taip pat pagalbinių mokymosi mokykloje priemonių;

pakankamo maisto ir šildymo medžiagų, reikalingų skolininko ir su juo bendrą ūkį vedančių šeimos narių poreikiams patenkinti keturias savaites;

naminių gyvūnų;

šeimos nuotraukų, laiškų ir kitų dokumentų, taip pat skolininko vestuvinio žiedo;

paramos, kuria kompensuojama skolininko ar su juo bendrą ūkį vedančių šeimos narių negalia ir priežiūra, taip pat vaistų ir pagalbinių įrenginių, kurie yra

reikalingi medicininiam gydymui;

religinių objektų;

grynųjų pinigų iki sumos, kuriai netaikomas areštas, iki kito darbo užmokesčio mokėjimo termino po arešto, jei skolininko pajamų negalima teisėtai areštuoti arba jas galima areštuoti tik ribotai.

Antstolis taip pat gali neareštuoti mažos vertės daiktų, jei akivaizdu, kad pajamos, gautos tęsiant vykdymą ar jį atliekant, neviršys vykdymo išlaidų.

Išieškant iš piniginių reikalavimų (darbo užmokesčio), neleidžiama išieškoti iš:

išlaidų kompensavimo, jei kompensuojama suma padengiamos papildomos išlaidos, patirtos vykdant profesinę veiklą;

teisės aktuose numatytos pagalbos, jei ji suteikiama siekiant padengti papildomas išlaidas, susijusias su negalia ar ilgalaikė priežiūra, pavyzdžiui, priežiūros išmokos;

teisės aktuose numatytos paramos nuomai sumokėti arba kitoms būsto išlaidoms padengti;

šeimos išmokų;

tam tikrų teisės aktuose numatytų išmokų, skiriamų gimus vaikui, visų pirma vienkartinės vaiko priežiūros išmokos;

tam tikrų rūšių pagalbos, kurią suteikia Valstybės užimtumo tarnyba;

valstybinio socialinio draudimo išlaidų grąžinimo.

Areštas negali būti taikomas:

socialinės apsaugos teisės aktuose numatytoms išmokoms natūra;

reikalavimui paskirstyti santuokoje įgytą turtą ir santuokines santaupas, jei jis nepripažintas ir nenustatytas teisme sudarant susitarimą ar taikos sutartį.

Ribotas areštas gali būti taikomas uždirbtoms pajamoms, pensijų išmokoms ir teisės aktuose nustatytam atlyginimui, kuris yra skirtas laikinam nedarbui arba sumažėjusiam darbingumui kompensuoti. Dalis, kuriai negali būti taikomas areštas (minimalus pragyvenimo lygis) priklauso nuo pajamų sumos ir nuo to, kiek išlaikymo prievolių turi skolininkas. Sumos, kurių negalima areštuoti ir kurios kasmet didinamos, nurodytos Federalinės teisingumo ministerijos sudarytose lentelėse (<http://www.justiz.gv.at/web2013/html/default/2c9484852308c2a60123ec387738064b.de.html>). Teisės aktuose atskirais atvejais atsižvelgiama į specialiuosius skolininko ir jo kreditoriaus poreikius, – tam tikromis aplinkybėmis, gavus prašymą, leidžiama padidinti arba sumažinti išmoką, kuri negali būti areštuota. Jei vykdymas atliekamas pagal teisės aktuose nustatytą išlaikymo reikalavimą, išmokos, kuri negali būti areštuota, suma bendrai mažinama 25 proc.

Be to, jeigu vykdymas atliekamas pagal vykdomąjį dokumentą dėl išskeldinimo iš buto pagal Nuomos įstatymą (MRG), šiame įstatyme numatyta apsaugoti skolininką, nes išskeldinimą reikalaujama atidėti, jei nuomininkas dėl to taptų benamis.

Vykdymo terminai

Galutiniai terminai, kurie turi būti nustatyti vykdymo prašymuose, numatyti tik išimtiniais atvejais (įsakymas dėl išskeldinimo pagal Austrijos civilinio proceso kodekso (ZPO) 575 straipsnį). Tačiau skolininkas gali prieštarauti vykdymui remdamasis senaties terminais, kurie jau įsigaliojo. Paprastai teisės aktuose numatytas senaties terminas reikalavimams, kuriems yra išduotas teisiškai privalomas vykdomasis dokumentas (toliau – reikalavimai, priteisti vykdytinu teismo sprendimu, vok. *Judikatsschulden*), yra 30 metų nuo vykdomojo dokumento įsigaliojimo dienos. Jei vykdomasis dokumentas grindžiamas viešosios arba privatinės teisės reglamentuojamų juridinių asmenų teisėmis, šis senaties terminas pratęsiamas iki 40 metų. Tačiau išimtis taikoma paslaugoms, už kurias bus sumokėta tik ateityje, jei bendrosiose nuostatose dėl senaties terminų nustatytas trumpesnis senaties terminas.

Senaties terminas nutraukiamas, jei duodamas teisiškai privalomas vykdymo leidimas, ir pradedamas skaičiuoti iš naujo, kai užbaigiamas paskutinis vykdymo etapas arba vykdymas nutraukiamas.

Tam tikrais atvejais kito vykdymo prašymo neleidžiama pateikti ar vykdymo procedūros neįmanoma tęsti dėl laiko apribojimų:

Jeigu, siekiant išieškoti iš kilnojamojo turto, nerandama jokie areštuotino turto, turi būti patenkintas kito prašymą pateikusių kreditoriaus prašymas leisti išieškojimą iš kilnojamojo turto arba leisti naują vykdymą, tačiau tik praėjus 6 mėnesiams nuo paskutinio mėginimo įvykdyti reikalavimą dienos, nebent tikėtina, kad ankstesnis mėginimas įvykdyti reikalavimą duos rezultatų.

Prašymą pateikęs kreditorius turėtų turėti teisę pateikti vykdymo prašymą, nukreiptą į darbo užmokesčių, kurį moka nežinomas skolininkas trečiasis asmuo, tik jeigu yra patvirtinamas išieškojimas iš kilnojamojo turto, jei nuo leidimo dienos praėjo vieni metai; šis blokavimo laikotarpis netaikomas, jei prašymą pateikęs kreditorius įrodo, jog apie tai, kad skolininkas turi teisę reikalauti išieškojimo iš darbo užmokesčio, į kurį galima nukreipti išieškojimą, jis sužinojo tik pateikęs prašymą leisti vykdymą. Skolininkas privalo pateikti tik naujausią turto sąrašą, jei kreditorius įrodo, kad skolininkas įsigijo turto arba jei nuo turto sąrašo pateikimo praėjo daugiau nei vieni metai.

Vykdymo kodekse taip pat nustatyti terminai skubiam vykdymui užtikrinti. Taigi antstolis turi numatyti, kada per 4 savaites bus atliekamas pirmas vykdymo veiksmas, ir ne vėliau kaip per 4 mėnesius pranešti kreditoriui apie veiksmo atlikimą arba jo atlikimo kliūtis. Turto įkeitimas priverstiniam paėmimui, kurį kreditoriui leidžiama taikyti, išieškant iš skolininko kilnojamojo turto, galioja dvejus metus, jei pardavimo procedūra nėra tęsiama.

Paskutinis naujinimas: 22/08/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.